

HEALTH, HIV AND LABOUR MIGRATION IN THE GMS

Country in focus

Last updated

Myanmar

March 2014

မြန်မာနိုင်ငံ - မဲခေါင်မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင်း အိတ်ချ်အိုင်စီ (HIV) ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ နှင့် အလုပ်သမားရွှေ့ပြောင်းမှု - ဂျူနီမာ (JUNIMA) မူဝါဒအကျဉ်းချုပ်

မဲခေါင်မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင်း မြန်မာနိုင်ငံသည် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ အဓိက ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်မှုပမာဏ အကြီးဆုံး ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ ရွှေ့ပြောင်းသူ စုစုပေါင်း ၁,၁၅၄,၄၀၀^၁ သည် ထိုင်းနိုင်ငံတွင် မှတ်ပုံတင်ပြီး၊ ခန့်မှန်းခြေ ၁.၅ သန်း ရွှေ့ပြောင်းသူမှာ မှတ်ပုံမတင်ဘဲ၊ မြန်မာနိုင်ငံမှ ဒုက္ခသည် ၁၃၀,၀၀၀ တို့သည် ထိုင်းမြန်မာ နယ်စပ်တွင်ရှိသည်။^၂ များစွာသောရွှေ့ပြောင်းသူများသည် မြန်မာနိုင်ငံအရှေ့ပိုင်း နယ်စပ်မှ လူမျိုးစုငယ်များ ဖြစ်ပြီး၊ အမျိုးသားငယ်များနှင့် အမျိုးသမီးငယ်များသည် အလုပ်လုပ်ကိုင်ရန် အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ စစ်ဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်ရန်လည်းကောင်း၊ ရှည်ကြာစွာ၊ ပုံမှန်မဟုတ်သည့် ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ခြင်းဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံတွင် မိသားစုလိုက် အခြေချနေထိုင်ကြသည်။^၃ ထိုင်းနိုင်ငံရှိ မြို့နယ်အားလုံးတွင် တွင်မြန်မာနိုင်ငံမှ အလုပ်သမားများ နေထိုင်လျက်ရှိကြပြီး၊ ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်များတွင် အများဆုံးနေထိုင်ကြသည်။ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးများသည် ဆောက်လုပ်ရေး၊ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းများ နှင့် ငါးလုပ်ငန်းထုပ်ပိုးမှု၊ ထုတ်ကုန်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်မှုများလုပ်ကိုင်ကြပြီး၊ အမျိုးသမီးများက ပြည့်တန်ဆာ၊ အိမ်အကူ နှင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ စသောတရားမဝင် လုပ်ငန်းများ ပိုမိုလုပ်ကိုင်ကြသည်။ မြန်မာရွှေ့ပြောင်း အလုပ်သမားများသည် လောပြည်သူ့ဒီမိုကရက်တစ် သမ္မတနိုင်ငံနှင့် တရုတ်နယ်စပ် မြို့နယ်များသို့ ဆောက်လုပ်ရေးနှင့် ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန် သွားရောက်ကြသည်။ ပြီးခဲ့သည့် နှစ်အနည်းငယ်က၊ တရုတ်ရွှေ့ပြောင်းသူများသည် မြန်မာနိုင်ငံသို့လာရောက်ခြင်းက ၁၀,၀၀၀ မှ ၂ သန်း အထိခန့်ရှိပြီး^၄ အရေအတွက် များပြားလာကာ၊ အတည်တကျမဟုတ်သည့် ရွှေ့ပြောင်းတရုတ် အလုပ်သမားများက

AT A GLANCE

HIV prevalence among injecting drug users

21.9%

HIV prevalence among sex workers

9.6%

HIV prevalence among men who have sex with men

7.8%

Total number of migrants

103,117

စက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် အတည်တကျမဟုတ်သည့် ရွှေ့ပြောင်းမှု သို့မဟုတ် အင်ဂျင်နီယာအဖြစ် နိုင်ငံတဝှမ်းရှိ ဆောက်လုပ်ရေးနှင့် လမ်းပန်းဖွံ့ဖြိုးမှု အတွက် လာရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အိန္ဒိယ၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နှင့် ပါကစ္စတန်(စ)တန်မှ ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများလည်း ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင်ပြင်းထန်သည့် အိတ်ချ်အိုင်စီ ကူးစက်ပြန့်ပွားမှုရှိပြီး အိတ်ချ်အိုင်စီနှုန်းမှာ မူးယစ်ဆေးထိုးပြီး သုံးစွဲမှု (၂၁.၉%)၊ ပြည့်တန်ဆာလုပ်ကိုင်သူများ (၉.၆%)၊ နှင့် အမျိုးသားအချင်းချင်း လိင်ဆက်ဆံမှု (၇.၈%) ရှိပြီး ၂၀၁၁ ခုနှစ်မှာ^၅ တနိုင်ငံလုံး အရွယ်ရောက်သူတွေကြား ပျံ့နှံ့နှုန်း ၀.၅၃ ရာနှုန်းနှင့်စာလျှင် ပြင်းထန်သည်။ အိတ်ချ်အိုင်စီပြန့်ပွားမှုမှာ မြို့ပြဒေသများရှိ အဓိကအုပ်စု သုံးခုတွင် အမြင့်မားဆုံး ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ခန့်မှန်းခြေ လူဦးရေ ၁၂၀,၀၀၀ သည် အေအာရ်တီ (အိတ်ချ်အိုင်စီပိုးထိန်းချုပ်သည့်ဆေး) ရယူရန် အကျိုးဝင်ပြီး အေအာရ်တီ ပေးနိုင်မှု ၃၃% ကိုရောက်ရှိခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် အဆုတ်ရောဂါ ဝေဒနာရှင်များလည်း မြင့်မားသည့် အိတ်ချ်အိုင်စီနှုန်း (၉.၉ %) ကိုပြသနေသည်။^၆

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ရွှေ့ပြောင်းသူများထဲမှ အိတ်ချ်အိုင်စီ ကူးစက်မှုနှုန်းသည် စိတ်ချရသည့် အချက်အလက်များအရ အကန့်အသတ်ရှိသော်လည်း မဲခေါင်မြစ်ဝှမ်း လေ့လာမှုက ညွှန်ပြနေသည်မှာ အိတ်ချ်အိုင်စီ ဖြစ်မှုများနေခြင်းက အချို့သောလုပ်ငန်းများဖြစ်သည့် ရွှေ့ပြောင်းမှုများခြင်း၊ စွန့်စားမှုများသည့် လိင်ဆက်ဆံမှု သို့မဟုတ် မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးစွဲမှု၊ သေချာသည့် ပထဝီအနေအထားများနှင့် အိတ်ချ်အိုင်စီ ကာကွယ်မှုနှင့် ကုသမှုများ အကန့်အသတ်ရှိခြင်း စသည်တို့နှင့် ဆက်နွှယ်နေသည်။^၇ အိတ်ချ်အိုင်စီ ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု မရရှိနိုင်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းခွင်တွင် ခေါင်းပုံဖြတ်ခံရသည့် အလုပ်အကိုင်နှင့် ဘဝအခြေအနေများ၊ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများကို နေရာဒေသတစ်ခုတွင်သာ နေခိုင်းသို့မဟုတ် အလုပ်လုပ်ခွင့် ပေးသည့် အစိုးရမူဝါဒများနှင့် လွန်ကဲသည့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှု၊ ဖိနှိပ်မှုများကြောင့် မဲခေါင်မြစ်ဝှမ်းရှိ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများသည် အိတ်ချ်အိုင်စီ အလွန်ဖြစ်နိုင်ခြေများနေသည်။^၈ ငါးဖမ်းသမားများ၊ ပြည့်တန်ဆာများ၊ ကုန်ကားမောင်းသူများ၊ အချို့နယ်စပ်ဒေသများရှိ မြန်မာနိုင်ငံမှ ကိုယ်ဝန်သည်များ စသည့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများက အိတ်ချ်အိုင်စီ ဖြစ်လွယ်သည့် နှုန်းတိုးပွားလာကြောင်း သက်သေပြနေသည်။ ထိုင်းပင်လယ်ကမ်းခြေလေးခုနှင့် နယ်စပ်ဒေသများတွင် မြန်မာငါးဖမ်းသမားများသည် ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် အိတ်ချ်အိုင်စီ ၉.၄% အထိမြင့်မားခဲ့သည်။^၉ ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် တရုတ်-မြန်မာနယ်စပ်တွင် အလုပ်လုပ်နေသည့် မြန်မာအဝေးပြေး ကုန်ကားမောင်းသူများသည် အိတ်ချ်အိုင်စီ ပျံ့နှံ့မှုမှာ ၃.၅% အထိမြင့်တက်ခဲ့သည်။^{၁၀} ထိုင်းနယ်စပ် ရနောင်းမြို့နယ်တွင် ၂၀၀၅ ခုနှစ်အတွင်း^{၁၁} အိတ်ချ်အိုင်စီ သွေးရည် စောင့်ကြည့်ခြင်းမှာ ၂၁% ဖြစ်ပြီး ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် ၆.၇% ရှိပြီး ရနောင်းရှိ ထိုင်းပြည့်တန်ဆာများထက် (၄.၉%) များသည်။^{၁၂} ထိုင်း-မြန်မာ နယ်စပ်ဒေသများဖြစ်သည့် (တောင် နှင့် ရနောင်း) ရှိကိုယ်ဝန်သည် ရွှေ့ပြောင်းအမျိုးသမီးများ၏ အိတ်ချ်အိုင်စီ ပြန့်ပွားနှုန်းမှာ ၂၀၀၄-၂၀၀၆ နှစ်အတွင်း ထိုင်းကိုယ်ဝန်သည် အမျိုးသမီးများထက် ၂-၃ ဆပိုမြင့်မားသည်။^{၁၃} မြန်မာအရှေ့ပိုင်းနယ်စပ်ပြည်နယ်များဖြစ်သည့် (ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်းနှင့် ကချင်ပြည်နယ်)၊ ပဋိပက္ခ နယ်မြေဖြစ်ပြီး ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများရရှိရန်ခက်ခဲပြီး ယင်းတို့တွင် မူးယစ်ဆေးဝါး ထိုးသွင်းခြင်း အန္တရာယ်တစ်ခုကျရောက်လျက်ရှိကာ၊ မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးစွဲသူများပြားပြီး ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် တရုတ်နိုင်ငံသို့ သွားသည့် ရွှေ့ပြောင်းသူများလည်း များပြားသည်။ စီးပွားရေးလုပ်သည့် ပြည့်တန်ဆာနှင့် မူးယစ်ဆေး ထိုးသွင်းမှုတို့သည် နှစ်ခုထပ်နေသည့် အန္တရာယ်သည် တရုတ်-မြန်မာ နယ်စပ်ဒေသများရှိ ရွှေ့ပြောင်းသူများကို အိတ်ချ်အိုင်စီကို ပိုမိုဆိုးရွားစေသည်။

အမျိုးသား မူဝါဒများ၊ ရွှေ့ပြောင်းမှု တီထွင်ဖန်တီးမှုများ၊ ကျန်းမာရေးနှင့် အိတ်ချ်အိုင်စီ ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေး

အလုပ်သမား၊ ဝန်ထမ်းခန့်ထားရေးနှင့် လူမှုလုံခြုံရေး ဝန်ကြီးဌာနက မြန်မာအလုပ်သမားရွှေ့ပြောင်းမှုကို ၁၉၉၉ တွင်ပြဌာန်းထားသော နိုင်ငံခြား ဝန်ထမ်းခန့်ထားရေး ဥပဒေအရ မြန်မာနိုင်ငံမှ ထွက်လာသည့် ရွှေ့ပြောင်းသူများ အတွက် သတ်မှတ်ချက်နှင့် စုစည်းမှုကို ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထွက်ခွာလာသည့် မြန်မာရွှေ့ပြောင်း အလုပ်သမားများသည် ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးမှု (သတ်မှတ်ထားသည့် တိုင်းပြည်ကလွဲပြီး အိတ်ချ်အိုင်စီ စစ်ဆေးမှုမပါဝင်ပါ) အောင်မြင်ရမည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် အိတ်ချ်အိုင်စီနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကန့်သတ်ထားခြင်းမရှိ သို့မဟုတ် အလုပ်၊ နိုင်ငံဝင်ရန် သို့မဟုတ် နိုင်ငံ အိတ်ချ်အိုင်စီ စစ်ရန်သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိသော်လည်း၊ ထွက်လာသည့် ရွှေ့ပြောင်းများသည် ဦးတည်ရန်နိုင်ငံသို့ဝင်ရန် ကျန်းမာရေး စစ်ဆေးရာတွင် အိတ်ချ်အိုင်စီပါ စစ်ဆေးရန် လိုအပ်သည်။¹⁴ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အဓိကစီးပွားရေး နယ်စပ်လေးခုရှိပြီး၊ ထိုင်းနိုင်ငံနယ်စပ်တစ်ခုတွင် အထူးစီးပွားရေးဇုန်တစ်ခုရှိပြီး အနာဂတ်စီးပွားရေး တိုးတက်မှုအတွက် စီမံကိန်းများရှိသည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် အလုပ်သမားရွှေ့ပြောင်းမှု MOU လက်မှတ်ထိုးထားပြီး ထိုင်းဥပဒေအရ အလုပ်သမားများသည် ကျန်းမာရေးအာမခံတွင် မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ အနည်းဆုံး လစာနှင့် အလုပ်ခံစားခွင့်များကို သဘောတူခဲ့ကြသည်။ မြန်မာနှင့် ထိုင်းတို့ နယ်စပ်ဒေသတွင် ကျန်းမာရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအတွက် MOU ကို စက်တင်ဘာ ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ မန္တလေး မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဝန်ကြီးဌာနနှစ်ခုတို့က လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။ မကြာသေးမီက ထိုင်းအစိုးရနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုက နိုင်ငံသား အတည်ပြုရေး စင်တာများကို မြန်မာနိုင်ငံ နယ်စပ်မြို့သုံးမြို့တွင် တည်ထောင်ခြင်းနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတွင် မြန်မာအလုပ်သမားများကို တရားဝင်အလုပ် လုပ်ခွင့်အတွက် စာရွက်စာတမ်းများ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းအပါအဝင် တရားဝင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင် စနစ်က တိုးတက်လာခဲ့သည်။ မြန်မာအလုပ်သမားရေးရာ သံမှူးက ဘန်ကောက်တွင်ရှိပြီး မြန်မာရွှေ့ပြောင်း အလုပ်သမားများကိုကူညီရန်၊ အလုပ်ရှင်နှင့် ပြဿနာများ ဖြေရှင်းပေးရန်နှင့် သဘောတူစာချုပ်ကို အတည်ပြုရန်အတွက်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံသည် အမျိုးသား မူဝါဒ စီမံကိန်းဖြစ်သည့် ရွှေ့ပြောင်းမှု ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲရေးကို ပိုမိုထိရောက်စွာ ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် လက်ရှိတွင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ အိတ်ချ်အိုင်စီ ဖြစ်လွယ်မှုနှင့် လူဦးရေ လှုပ်ရှားမှုအတွက် မဲခေါင်မြစ်ဝှမ်း MOU (၂၀၁၁) ကို မြန်မာနိုင်ငံနှင့် မဲခေါင်မြစ်ဝှမ်းရှိ နိုင်ငံများက အိတ်ချ်အိုင်စီ ကာကွယ်မှုနှင့် ရွှေ့ပြောင်းလူထု ကုသပေးရေး၊ မဲခေါင်မြစ်ဝှမ်း ဖွံ့ဖြိုးမှု ဗဟုတရားအတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် မူဝါဒ တိုးတက်ရေးတို့အတွက် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။ အိတ်ချ်အိုင်စီနှင့် လိင်မှ တဆင့်ကူးစက်ရောဂါ ကာကွယ်ရေးလှုပ်ရှားမှုနှင့် ရွေးချယ်ထားသည့် ထိုင်း- မြန်မာနယ်စပ် မြို့နယ်များတွင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ စုစည်းမှုအတွက် လက်ရှိကာလတွင် ADB ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု စီမံကိန်း အဆိုပြုချက်တစ်ခုရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အလုပ်သမားအခွင့်အရေးများ ကာကွယ်မှုသည် မတူညီသော ကဏ္ဍများနှင့် အလုပ်သမားများ အတွက် ဥပဒေ အရပ်ရပ်ဖြင့် ထိန်းချုပ်ထားပြီး ၂၀၁၂ ခုနှစ် အလုပ်သမား အဖွဲ့အစည်း ဥပဒေ သစ်သည် အလုပ်သမားများအား အဖွဲ့အစည်း ဖွဲ့စည်းပိုင်ခွင့်ကို အာမခံထားသည်။ သို့ရာတွင် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများအတွက် ယင်းဥပဒေများကို အကောင်းအထည်ဖော်ရာတွင် အချက်အလက် အကန့်အသတ်များ ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမျိုးသား ကျန်းမာရေး စီမံကိန်း ၂၀၁၂-၂၀၁၆ တွင် ဝန်ဆောင်မှုအားနည်းနေသော နယ်စပ် ဒေသများရှိ ကျန်းမာရေး အဆောက်အဦများ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဦးစားပေးမှု အပါအဝင် ပဏာမ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု စနစ်ကို အားဖြည့်သွားရန် ရည်ရွယ်ထားသည်။¹⁵ မြန်မာနိုင်ငံသည်

လူတိုင်းအတွက် ကုသမှုပေးခြင်း ရေရှည်စီမံကိန်းနှင့် အခွင့်အလမ်းအနည်းဆုံးသူများကို ပေးရန် လူမှုရေးအာမခံ အစီအစဉ် တိုးချဲ့မှု တို့နှင့်အတူ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုရုံပုံငွေကို တိုးမြှင့်ထားသည်။¹⁶ ၂၀၁၂ လူမှုရေး အာမခံ ဥပဒေတွင် အလုပ်သမား ၅ ဦးထက်ပိုပြီး အနည်းဆုံး ၃ လထက် ပိုမိုလည်ပတ်သော လုပ်ငန်းများ သည် အလုပ်သမားများအတွက် (အလုပ်ရှင် ၂.၅ ရာနှုန်း၊ အလုပ်သမား ၁.၅ ရာနှုန်း) ထည့်ဝင်မှုဖြင့် သက်မှတ်ထားသော နှုန်းထားဖြင့် လူမှုရေး အာမခံ ပေးဆောင်မှုကို လုပ်ရန် ပြဌာန်းထားသည်။ ယင်းအစီအစဉ် အောက်တွင် အာမခံလုပ်ထားသော အလုပ်သမားများသည် အခမဲ့ ဆေးကုသခွင့်၊ ငွေကြေးအကျိုးခံစားခွင့်နှင့် လုပ်ငန်းခွင် ထိခိုက်မှု ခံစားခွင့် တို့ ရရှိမည်ဖြစ်ပြီး ရာသီ အလိုက် လုပ်သားများမှ လွဲ၍ ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများအား ဖယ်ရှားထားခြင်း မရှိပေ။¹⁷

အိတ်ချ်အိုင်စီ အပေါ် ၂၀၁၁-၂၀၁၅ မြန်မာ့ အမျိုးသား မဟာဗျူဟာ စီမံကိန်းတွင် ရွှေ့ပြောင်း အလုပ်သမားများ နှင့် ၎င်းတို့၏ လိင်ဆက်ဆံဖက်များ၊ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများ၊ နှင့် ရွှေ့ပြောင်းမှု သက်ရောက်ခံရသော လူ့အသိုင်းအဝိုင်းများ (အရင်းအမြစ်၊ စခန်းထောက် နှင့် ရည်မှန်းချက် နေရာများ) ကို ပစ်မှတ် ထားရှိသည်။ မဟာဗျူဟာများသည် နယ်စပ် စခန်းထောက် ဖုန်းများ၊ ဆောက်လုပ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများကို ပစ်မှတ်ထားရှိပြီး ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သား မိတ်ဆွေဆံသော ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုများ၊ သယ်ယူနိုင်သော ကျန်းမာရေး ရာဇဝင်စာအုပ်များနှင့် ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများအတွက် ထပ်ညွှန်းစနစ်များမှ တဆင့် အိတ်ချ်အိုင်စီ ကာကွယ်ရေး လုပ်ဆောင်သွားရန် ပါဝင်သည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်း အခြေပြုလုပ်ငန်းများတွင် ဂေဟာများ၊ လူထု အခြေပြု ကုသမှု၊ လူငယ်များအတွက် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှုများ နှင့် အရေးကြီးသော အရင်းအမြစ်၊ စခန်းထောက်နှင့် ရည်မှန်းချက် ဒေသများရှိ လူ့အဖွဲ့အစည်းများအတွက် လုံခြုံသော ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့် ပညာပေးမှုများ ပါဝင်သည်။ တိုးတက်သော အချက်အလက် ကောက်ယူမှု၊ ထပ်ညွှန်းစနစ်များ၊ ရွှေ့ပြောင်းမှု အခြေပြု မြေပုံများနှင့် အိတ်ချ်အိုင်စီနှင့် နေထိုင်သောရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ အား အမျိုးမျိုးသော စောင့်ရှောက်မှုကို အပြန်အလှန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ကိုလည်း ဦးစားပေး ထားရှိသည်။ ထို့အပြင် လိင်အလုပ်သမားများအတွက် အိတ်ချ်အိုင်စီ ကာကွယ်ရေး ပစ်မှတ်ထားခြင်း၊ ယောက်ျားချင်း လိင်ဆက်ဆံသူများနှင့် ဆေးထိုးအပ်သုံး မူးယစ်ဆေး သုံးစွဲသူများကို ကွန်ဒိုသုံးစွဲမှု ၈၀ ရာနှုန်း၊ အေအာရ်တီ ဆေးပေးနိုင်မှု ၈၅ ရာနှုန်းနှင့် လူဦးရေ အုပ်စုများအားလုံးကို PMTCT မြှင့်တင်သွားရန် ရည်ရွယ်ထားသည်။

ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သား ကျန်းမာရေး/ အိတ်ချ်အိုင်စီအပေါ် ကောင်းမွန်သော လက်တွေ့ အစီအစဉ်နှင့် ချည်းကပ်စည်းရုံးရေး အစဦးဆောင်ရွက်ချက်များ

ပစ်မှတ်ထား လက်လှမ်းမီရေး အစီအစဉ် (TOP ၂၀၀၄-၂၀၁၁) တွင် လူထု လက်လှမ်းမီရေး စည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှု ပုံစံဖြင့် လိင် အလုပ်သမားများနှင့် ယောက်ျားချင်း လိင်ဆက်ဆံသူများအား အိတ်ချ်အိုင်စီ တားဆီးရေးနှင့် ကုသရေး ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိနိုင်ရန် အသုံးပြုခဲ့သည်။ TOP သည် လိင်မှတဆင့် ကူးစက်ရောဂါများ အတွက် ကုသရေး ဝန်ဆောင်မှုများ၊ တီဘီနှင့် ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုကြောင့် ရရှိသော ကူးစက်ရောဂါများ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် အိတ်ချ်အိုင်စီ ကုသမှုအတွက် ထပ်ညွှန်းချက်များ၊ ဂေဟာများနှင့် အိတ်ချ်အိုင်စီ စောင့်ရှောက်မှုနှင့် ကူညီပံ့ပိုးမှု တို့ကို ပေးသည်။ TOP သည် မြန်မာနိုင်ငံ အနှံ့ မြို့ကြီး ၁၈ မြို့တွင် စင်တာများ ဖွင့်လှစ်ထားပြီး လိင်အလုပ်သမား ၄၅ ၀၀၀ နှင့် ယောက်ျား ၅၈ ၀၀၀ တို့ကို ထိစပ်ခဲ့သည်။ TOP သည် ကွန်ဒိုပိုင်ဆိုင်မှုကို လိင်အလုပ်သမားများအား သက်သေခံအဖြစ် ရဲမှ တင်ပြခြင်းအား တားမြစ်ရန် မြန်မာအစိုးရ၏ ၂၀၀၀ ခုနှစ် စီမံခန့်ခွဲမှု အမိန့်ကို မကြာသေးမီက အကောင်အထည်ဖော်မှုများကို တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။ ယင်းသည် အမျိုးသား APDS အစီအစဉ်နှင့် ပြည်ထဲရေး

Empowered lives. Resilient nations.

ဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ ပြည်သူ့ရဲ ကဏ္ဍတို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၏ ရလဒ်ဖြစ်သည်။ အမျိုးသား အိတ်ချ်အိုင်စီ/အေအိုင်ဒီအက်စ် ကာကွယ်ရေး စီမံကိန်းတွင် ပါဝင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အလုပ်သမား၊ အလုပ်အကိုင်နှင့် လူမှုဖူလုံရေး ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ဘန်ကောက် အလုပ်သမား သံမှူး တို့ သည် ထိုင်း အစိုးရနှင့် နိုင်ငံတကာ ရွှေ့ပြောင်းမှု အဖွဲ့ (IOM) တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် NVP နှင့် ပုံမှန် ရွှေ့ပြောင်းမှု ဖြစ်စဉ်နှင့် မြန်မာနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတို့ရှိ ရွှေ့ပြောင်း လူ့အဖွဲ့အစည်းများအကြား ဆယ်စုနှစ်များ အတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် မြန်မာရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများအတွက် တရားဝင် ရွှေ့ပြောင်းမှု လမ်းကြောင်း ပိုမိုရရှိစေရန် ပံ့ပိုးမှုများ ပိုမိုရရှိနိုင်ရန် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

မြန်မာ-နိုင်ငံအဆင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ယန္တရား (MCCM)။ (ယခု M-HSCC) MCCM ကို ဂလိုဘယ်ဖန်း GF နှင့် 3 MDG အောက်တွင် ထောက်ပံ့မှု ပုံစံသစ်ဖြင့် ကျင်းပပြီး အေအိုင်ဒီအက်စ်၊ ငှက်ဖျား၊ တီဘီနှင့် မိခင် မွေးကင်းစကလေးနှင့် ကလေး ကျန်းမာရေးများဆိုင်ရာတွင်ကဏ္ဍများ အကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သော စီမံခန့်ခွဲမှုကို မြှင့်တင်ရန် ဆွေးနွေးမှု ချဲ့ထွင်ရန် ဖြည့်စွက် ချည်းကပ်မှုကို အဆင့်မြင့် သက်ဆိုင်သူများ ပါဝင်မှု ဆွေးနွေးပွဲ အဖြစ် ပြုပြင်ခဲ့သည်။

လက်ရှိ မူဝါက ဆက်စပ်မှုမရှိခြင်းနှင့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သား ကျန်းမာရေးနှင့် အိတ်ချ်အိုင်စီ လစ်ဟာချက်များ

အိတ်ချ်အိုင်စီ ကာကွယ်ရေးနှင့် ကုသရေး လစ်ဟာမှု။ NASP သည် ရွှေ့ပြောင်း လူ့အဖွဲ့အစည်းများအား ပစ်မှတ် မဟာဗျူဟာများ ချမှတ်ထားသော်လည်း ပုံမှန်မဟုတ်သော ရွှေ့ပြောင်းသူ ကိန်းဂဏန်း အမြောက်အများ အတွက် ပိုမိုတိကျသော မူဝါဒ တုန့်ပြန်မှုများ ရှိရန် လိုအပ်နေသည်။ မဲခေါင်မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင် လုပ်ကိုင်နေသော လက်မှတ်မဲ့ မြန်မာရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် လုပ်ကိုင်နေသော မဲခေါင်မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသမှ လက်မှတ်မဲ့ နိုင်ငံခြား ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများ ပါဝင်သည်။ အရင်းအမြစ်နှင့် ရည်မှန်းချက် ဒေသများရှိ ပုံမှန်မဟုတ်သော ရွှေ့ပြောင်းသူများသည် အိတ်ချ်အိုင်စီ ကုသမှုနှင့် သူတို့၏ ပုံမှန်မဟုတ်သော အခြေအနေနှင့် အမြတ်ထုတ်မှု ခံရနိုင်သည့် အနေအထားများကြောင့် ပြည့်စုံသော လိင်ဆိုင်ရာနှင့် မျိုးပွားမှုဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများကို ဈေးသက်သက်သာသာဖြင့် ရရှိရန် အကန့်အသတ်များ ရှိနေသည်။ NASP တွင် မြန်မာနိုင်ငံတွင် လုပ်ကိုင်နေသော လက်မှတ်ရှိ ရွှေ့ပြောင်း အလုပ်သမားများအတွက် သူတို့ရပိုင်ခွင့်ရှိသော မြန်မာနိုင်ငံတွင် အိတ်ချ်အိုင်စီ၊ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုနှင့် လူမှု အကာအကွယ်များ ကို သတ်မှတ်ပေးရန်အတွက် ပိုမိုပြည့်စုံသော မူဝါဒနှင့် အစီအစဉ်များကို ထည့်သွင်းခြင်းဖြင့် လိုအပ်နေသည်။¹⁸

ဖြစ်နိုင်ချေရှိသော ပတ်ဝန်းကျင်အတွက် အတားအဆီးများ။ ထိရောက်မှု အားနည်းပြီး လက်တွေ့ မလုပ်ဆောင်နိုင်သည့် ရွှေ့ပြောင်းမှု မူဝါဒများနှင့် ယန္တရားများက ပုံမှန်မဟုတ်သော ရွှေ့ပြောင်းမှုများကို အဆင့်မြင့်မြင့် ဖြစ်ပွားစေပြီး ရည်မှန်းချက်နိုင်ငံများတွင်ရှိ ပုံမှန်မဟုတ်သော ရွှေ့ပြောင်း အလုပ်သမားများ အတွက် အိတ်ချ်အိုင်စီ ကာကွယ်ရေးနှင့် ကုသရေးအတွက် နောက်ဆက်တွဲ အတားအဆီးများ ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ယခုအချိန်အထိ လူ့အခွင့်အရေး နှင့် အလုပ်သမား အခွင့်အရေး စံချိန်စံညွှန်းများ၊ တရားဝင် အလုပ်သမား ရွှေ့ပြောင်းမှု ယန္တရားများ၊ နိုင်ငံသား အတည်ပြုမှု နှင့် နိုင်ငံရပ်ခြားရှိ မြန်မာ ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများအား လူ့အခွင့်အရေး ကာကွယ်မှုများပါဝင်သော ပြည့်စုံသည့် ရွှေ့ပြောင်းမှု မူဝါဒများ မချမှတ်နိုင်သေးပေ။¹⁹

နှစ်နိုင်ငံ သဘောတူစာချုပ်ချုပ်ဆိုခြင်း ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် တိုးတက်မှုများ ရလာသော်လည်း NVR လုပ်ငန်းစဉ်များမှာ တရားမဝင် ရွှေ့ပြောင်းသော လမ်းကြောင်းများထက် အကုန်အကျ ပိုများနေပြီး၊ အချိန်ကုန်ကြေးနှင့် ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်မှု မရှိသည့်အတွက် ပုံမှန်မဟုတ်သော ရွှေ့ပြောင်းမှုများ အရှိန်မြှင့်စွာ ရှိနေသည်။²⁰ မြန်မာနိုင်ငံမှ ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများသည် ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်း အကြီးဆုံး ရွှေ့ပြောင်းမှု လူဦးရေ အုပ်စုဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ပိုမိုထိရောက်သော နှစ်ဦးနှစ်ဖက် သဘောတူညီချက်မျိုး ချမှတ်ရန် ပိုမိုလိုအပ်သည်။ 2002 ခုနှစ် ထိုင်း/မြန်မာ သဘောတူစာချုပ်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံမှ လက်မှတ်ရှိသော ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများအတွက် အနိမ့်ဆုံး ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ရပိုင်ခွင့် သို့မဟုတ် ကျန်းမာရေး အာမခံ မဟာဗျူဟာများကို ထည့်သွင်းရန် လိုအပ်သည်။ တရားဝင် နိုင်ငံသားဖြစ်မှု လက်မှတ်သည် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစု အုပ်စုများ၊ နိုင်ငံမဲ့ ရွှေ့ပြောင်းသူများနှင့် သူတို့၏ ကလေးများ၊ အိတ်ချ်အိုင်စီ ကာကွယ်ရေးနှင့် ကုသရေး အတွက် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အတားဆီး ခံနေရသည့် တရားမဝင်သော ကဏ္ဍမှ အလုပ်သမားများအပါအဝင် ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်း လက်မှတ်မရှိသော မြန်မာရွှေ့ပြောင်းသူ အများအပြား အတွက် အရေးပေါ်လိုအပ်နေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အဓိက ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သော လူဦးရေ အုပ်စုများကို ခွဲခြား ဆန့်ကျင်သည့် ဥပဒေများသည် အိတ်ချ်အိုင်စီ ကာကွယ်ရေးအတွက် အတားအဆီး ဖြစ်စေနိုင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ လက်ရှိဥပဒေများတွင် လုပ်ငန်းခွင် သို့မဟုတ် လူ့အသိုင်းအဝိုင်း အတွင်းတွင် အိတ်ချ်အိုင်စီ အနေအထားပေါ်မူ တည်၍ ခွဲခြား ဆက်ဆံမှုကို တားမြစ်ထားသော ဥပဒေမရှိသေးပဲ ရာဇဝတ်မှု ဥပဒေ ၂၆၉ သည် အိတ်ချ်အိုင်စီ ကူးစက်မှုအတွက် ထောင်ဒဏ် ၆ လအထိ ရာဇဝတ်မှုအဖြစ် အပြစ်ပေးနိုင်သည်။²¹ ၁၉၄၉ ခုနှစ် ပြည့်တန်ဆာ နိမိတ်ရေး ဥပဒေသည် လိင်လုပ်ငန်းကို ရာဇဝတ်မှု အဖြစ် သတ်မှတ်ထားပြီး ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ်အထိ အပြစ်ပေးနိုင်သည်။ မြန်မာရာဇဝတ်မှု ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၇၇ က စအိုလိင်ဆက်ဆံမှုကို ရာဇဝတ်မှုအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။ မိန်းမ၊ ယောက်ျားနှင့် လိင်ပြောင်းထားသည့် လိင်အလုပ်သမားများသည် ရဲများ၏ စော်ကားခြင်း၊ အကြမ်းဖက်ခြင်းနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကို ခံကြရသည်။²² ၁၉၉၃ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေတတ်သော ဆေးဝါးမှာ အက်ဥပဒေ အရ အကြောတွင်း ထိုးသွင်းသော မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသူများ မဖြစ်မနေဆေးကုသမှု ခံယူရန်အတွက် မှတ်ပုံတင်ရန် လိုအပ်ပြီး မတင်ပါက ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ် အပြစ်ပေး နိုင်သည်။ ၁၉၁၇ မြန်မာအခွန်ဥပဒေအရ လိုင်စင်မရှိပဲ ဆေးထိုးအပ်ဖြန့်ဝေခြင်းကို တားမြစ်ထားသည်။ ယင်းသည် ထိခိုက်မှု လျော့ချရေး တုန်းပြန်မှုအတွက် အတိုင်းအတာများကို လျော့နည်းစေသည်။²³ လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံအခြေအနေနှင့် မကိုက်ညီသော တည်ဆဲဥပဒေ အများအပြားကို ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်အောက်တွင် ရှိနေသည်။ ဤ လုပ်ငန်းအတွက် UNDP နှင့် UNAIDS တို့က ဆုံချက် ကုလ အေဂျင်စီများအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးနေသည်။ အမျိုးသား အေအိုင်ဒီအက်စ် အစီအစဉ်သည် ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာန အပါအဝင် အခြား သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ကုလသမဂ္ဂနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လက်တွဲမှုများကြောင့် အိတ်ချ်အိုင်စီ/အေအိုင်ဒီအက်စ် ကာကွယ်ရေးနှင့် စောင့်ရှောက်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီး အောင်မြင်မှုများ ရရှိနေသည်။

အကြံပြုချက်များ	ဦးဆောင် အေဂျင်စီများ
1. တရားဝင်မှု အခြေအနေပေါ်မူတည်ပဲ၊ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုမရှိပဲ နိုင်ငံသားများနည်းတူ ရွှေ့ပြောင်းသူများအတွက် လိင်နှင့် မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေးနှင့် အိတ်ချ်အိုင်စီ ကာကွယ်ရေးနှင့် ကုသရေး ဝန်ဆောင်မှု အသင့်တော်ဆုံး ပေးနိုင်ရန်အတွက် အမျိုးသား ရွှေ့ပြောင်းမှုနှင့် ကျန်းမာရေး မူဝါဒများကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး လိုက်လျောညီထွေ ရှိစေရန်။ (ရွှေ့ပြောင်း လူအုပ်စုများအား အေအာရ်တီ ကန့်သတ်မှု ပြန်လည်သုံးသပ်မှု အပါအဝင်။)	မြန်မာ အလုပ်သမား၊ အလုပ်အကိုင်နှင့် လူမှု ဖူလုံရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အား ဝန်ကြီးဌာန

Empowered lives. Resilient nations.

<p>2. အမျိုးသား အချက်အလက် ကောက်ယူမှု ကို အောက်ပါတို့ အပါအဝင် တိုးတက်အောင် လုပ်ဆောင်ရန်။ အိတ်ချ်အိုင်စီ စောင့်ကြပ် စောင့်ကြည့်ခြင်း။ ကျန်းမာရေး ရှာဖွေမှုနှင့် ရွှေ့ပြောင်း သူများအကြား အိတ်ချ်အိုင်စီ ဖြစ်စေနိုင်သည့် အမှုအကျင့်များ။ ရွှေ့ပြောင်း လူအုပ်စုများအတွက် ကျန်းမာရေးစီမံခန့်ခွဲမှု စနစ်။ ပြန်လည်ပို့ဆောင်ခြင်း အပါအဝင်ရွှေ့ပြောင်းသူများ အဝင် အထွက် အချက်အလက်များ။</p>	<p>မြန်မာ အလုပ်သမား ဝန်ကြီးဌာန/ ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာန</p>
<p>3. ရေရှည် လုပ်ငန်းစီမံချက်များအတွက် ငွေကြေးပံ့ပိုးရန် ဆန္ဒဖြင့် လူထု အခြေပြု လူထု လက်လှမ်းမီ ပုံစံများမှ တဆင့် အိတ်ချ်အိုင်စီ ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ရွှေ့ပြောင်းသူများ ပါဝင်မှု တိုးတက်လာစေရန်။</p>	<p>မြန်မာ အေအိုင်ဒီအက်စ် နည်းပညာနှင့် မဟာဗျူဟာ အုပ်စု</p>
<p>4. နိုင်ငံတွင် လူများနှင့် နိုင်ငံခြား ရွှေ့ပြောင်းသူများကို အမျိုးသားကျန်းမာရေး အာမခံ စနစ်များနှင့် လူမှု ဖူလုံရေး ကာကွယ်မှုများ လက်လှမ်းမီစေမှု တိုးတက်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့် အချက်များကို စဉ်းစားရန်။</p>	<p>မြန်မာ အလုပ်သမား ဝန်ကြီးဌာန/ ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာန</p>
<p>5. လိင်လုပ်ငန်း၊ ဆေးထိုးအပ်ဖြင့် မူးယစ်ဆေး သုံးစွဲမှု၊ လိင်တူချင်းဆက်ဆံမှုနှင့် ဆေးထိုးအပ် လဲလှယ်ခြင်း အစီအစဉ် တို့ကို ရာဇဝတ်မှုအဖြစ် သတ်မှတ်ထားမှုများအပေါ် ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ဥပဒေနှင့် မူဝါဒများ ပြင်ဆင်ရန်နှင့် အိတ်ချ်အိုင်စီနှင့် နေထိုင်သူများအတွက် လူ့အခွင့်အရေး ရပိုင်ခွင့်များ တိုးတက်လာစေရေးအတွက် ခွဲခြားဆက်ဆံမှု ဆန့်ကျင်ရေး ဥပဒေများ ပြဌာန်းရန်။</p>	<p>မြန်မာ တရားရေး ဝန်ကြီးဌာန/ အေအိုင်ဒီအက်စ် နည်းပညာနှင့် မဟာဗျူဟာ အုပ်စု</p>
<p>6. အောက်ပါ အခြေခံများ ပါဝင်သော ပြည့်စုံပြီး ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသည့် အိတ်ချ်အိုင်စီနှင့် မဲခေါင်ဒေသတွင်း ကဏ္ဍပေါင်းစုံ မူဝါဒ ရွှေ့ပြောင်းမှု တုန့်ပြန်ချက်ကို ချမှတ်ရန်။ ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများအားလုံး အိတ်ချ်အိုင်စီ ကာကွယ်မှု၊ ကုသမှုနှင့် စောင့်ရှောက်မှု အခွင့်အရေးများ ရရှိခြင်း၊ နည်းပညာနှင့် ငွေကြေး အရင်းအမြစ်များ ပါဝင်သော နိုင်ငံ အောက်အဆင့် ဖြန့်ဝေမှု ယန္တရားများ၊ လျှို့ဝှက်မှု နှင့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ရယူသော ပုံမှန်မဟုတ်သည့် ရွှေ့ပြောင်းသူများအား အပြစ်ပေး အရေးယူမှုများမှ တားဆီးကာကွယ်မှုကို အာမခံချက်ပေးခြင်း။ ရွှေ့ပြောင်းသူများ အခွင့်အရေးနှင့် အေအာရ်တီ ရရှိနိုင်မှု ယန္တရားနှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းသော ကျေညာချက်။</p>	<p>မြန်မာ အေအိုင်ဒီအက်စ် နည်းပညာနှင့် မဟာဗျူဟာ အုပ်စု / မြန်မာ အလုပ်သမား၊ အလုပ်အကိုင်နှင့် လူမှု ဖူလုံရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာန</p>
<p>7. ဒေသတွင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ယန္တရားကို ဖော်ထုတ်၍ အိတ်ချ်အိုင်စီ ထပ်ညွှန်းမှု၊ ကုသမှုနှင့် ကျန်းမာရေး အာမခံများကို မဲခေါင်မြစ်ဝှမ်း ရွှေ့ပြောင်းမှု အရင်းအမြစ်၊ ကြားထောက်နှင့် ရည်မှတ်ချက် နိုင်ငံများအတွက် ကျန်းမာရေး အာမခံများ ဖော်ထုတ်ရန်။</p>	<p>မြန်မာ အေအိုင်ဒီအက်စ် နည်းပညာနှင့် မဟာဗျူဟာ အုပ်စု / မြန်မာ အလုပ်သမား၊</p>
<p>8. ရွှေ့ပြောင်းသူများအားလုံးအတွက် ကောင်းမွန်သော အလုပ်၊ အလုပ်သမား အခွင့်အရေးနှင့် ပြည့်စုံသော ကျန်းမာရေး ခံစားခွင့်များ အာမခံချက်ရှိစေမည့် တရားဝင် ရွှေ့ပြောင်းမှု ယန္တရားများကို လက်လှမ်းမီမှု တိုးတက်လာစေရန်။ ကုန်ကျစားရိတ်နှင့် ရှုတ်ထွေးမှုများလျော့ချခြင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံမှ ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများ ထိုင်းနိုင်ငံ၏ အမျိုးသား ကျန်းမာရေး အာမခံ အစီအစဉ်တွင် အပြစ်ပေးအရေးယူမှု သို့မဟုတ် ကန့်သတ်မှု မရှိပဲ ပါဝင်နိုင်စေရန် ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် တရားဝင် နှစ်နိုင်ငံ ရွှေ့ပြောင်းမှု ယန္တရား (နှစ်နိုင်ငံ သဘောတူစာချုပ်နှင့် NVP) ကို အားဖြည့် အကောင်အထည်ဖော်ရန်။</p>	<p>အလုပ်အကိုင်နှင့် လူမှု ဖူလုံရေး ဝန်ကြီးဌာန/ ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာန/ လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အား ဝန်ကြီးဌာန/ မဲခေါင်မြစ်ဝှမ်းဒေသ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ</p>

ကိုးကားချက်များ

- ¹ စောနမ် ပီ (၂၀၁၂) မူဝါဒ အစည်းအရုံးနှင့် အိတ်ချ်အိုင်ပီ/အေအိုင်ဒီအက်စ် နှင့် ရွှေ့ပြောင်းမှုအတွက် အဆိုပြု လုပ်ငန်းစဉ်။ ထိုင်း အတွေ့အကြုံ၊ လူထုကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ထိုင်းနိုင်ငံ။ စလိုက် တင်ပြချက်။
- ² နယ်စပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး စခန်း လူဦးရေ အချက်အလက် ဇန့်ဝါရီ ၂၀၁၃ ခုနှစ်။
<http://theborderconsortium.org/camps/populations.htm>, ဖတ်ရှုသည့် ရက်စွဲ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၂၄ ရက်။
- ³ မဲခေါင် ရွှေ့ပြောင်းမှု ကွန်ယက် (MMN) နှင့် အာရှ ရွှေ့ပြောင်းမှု စင်တာ (AMC) (၂၀၁၃) မဲခေါင်မြစ်ဝှမ်းဒေသ ရွှေ့ပြောင်းမှု၊ နယ်စပ်စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ရွှေ့ပြောင်းမှုများအား နက်ရှိုင်းစွာ လေ့လာခြင်း၊ ထိုင်းနိုင်ငံ။
- ⁴ ရိဖ်ဖယ်လ် လက်စ် (၂၀၁၀) မြန်မာ။ အတွင်း စိမ်းခေါ်မှုများ၊ ပြင်ပ အကျိုးစီးပွားများ၊ ဘရွတ်ကင်း သိပ္ပံ။
- ⁵ မြန်မာ ကမ္ဘာ့တဝှမ်း အေအိုင်ဒီအက်စ် တုန့်ပြန်ရေး တိုးတက်မှု အစီရင်ခံစာ ၂၀၁၃။ မြန်မာ အမျိုးသား အေအိုင်ဒီအက်စ် အစီအစဉ်။
- ⁶ အိုင်ဘီအိုင်ဒီ
- ⁷ ချန်တာဟနစ်ချ် (၂၀၀၀)။ ရွှေ့ပြောင်းမှုနှင့် မဲခေါင်မြစ်ဝှမ်းဒေသ အိတ်ချ်အိုင်ပီ/အေအိုင်ဒီအက်စ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ်၊ ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
- ⁸ မဲခေါင် ရွှေ့ပြောင်းမှု ကွန်ယက် (MMN) နှင့် အာရှ ရွှေ့ပြောင်းမှု စင်တာ (AMC) (၂၀၁၃) မဲခေါင်မြစ်ဝှမ်းဒေသ ရွှေ့ပြောင်းမှု၊ နယ်စပ်စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ရွှေ့ပြောင်းမှုများအား နက်ရှိုင်းစွာ လေ့လာခြင်း၊ ထိုင်းနိုင်ငံ။
- ⁹ လူထုကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ရောဂါ ထိန်းချုပ်ရေး ဌာန။ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ၂၀၀၁-၂၀၀၄ မန်ဒိုဇာအေ (၂၀၁၃) ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများအကြား အိတ်ချ်အိုင်ပီ မူဝါဒနှင့် အစီအစဉ် အကြောင်းအရာများ၊ ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၊ အာရှ- ပစိဖိတ် အရင်းအမြစ် စင်တာ ထည့်သွင်းဖော်ပြချက်။
- ¹⁰ ယူအဲန်အိတ်စ် တရုတ် (၂၀၁၁) နောက်ခံ စာတမ်း။ တရုတ်နိုင်ငံတွင် အားဖြည့်ထည့်သွင်းထားသော အိတ်ချ်အိုင်ပီ တုန့်ပြန်မှု ရရှိရန် နယ်စပ်ဖြစ်ကျော် အစီအစဉ်၊ မန်ဒိုဇာအေ (၂၀၁၃) ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများအကြား အိတ်ချ်အိုင်ပီ မူဝါဒနှင့် အစီအစဉ် အကြောင်းအရာများ၊ ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၊ အာရှ- ပစိဖိတ် အရင်းအမြစ် စင်တာ ထည့်သွင်းဖော်ပြချက်။
- ¹¹ အိတ်ချ်အိုင်ပီအေအိုင်ဒီအက်စ် အချက်အလက် ဆုံချက်။ မြန်မာနိုင်ငံ သုံးသပ်ချက်။ ဒီဇင်ဘာ ၂၀၁၁
<http://aidsdatahub.org> ဖတ်ရှုသည့် ရက်စွဲ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၃ ရက်။
- ¹² အိုင်အိုအမ် ၂၀၁၀ ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်း ရွှေ့ပြောင်းမှုနှင့် အိတ်ချ်အိုင်ပီ/အေအိုင်ဒီအက်စ် ဇီဝ၊ အမူအကျင့်နှင့် အစီအစဉ်ဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ထားသော ခရိုင်များအတွင်း သုံးပွင့်ဆိုင် တုန့်ပြန်မှု အချက်အလက်၊ ဘန်ကောက်၊ ထိုင်းနိုင်ငံ။
- ¹³ အိုင်အိုအမ် (၂၀၁၀) လူထု ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ယူအဲန်အိတ်စ်၊ နှင့် ကနေဒါ အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသဆိုင်ရာ အိတ်ချ်အိုင်ပီ အေအိုင်ဒီအက်စ် ထိုင်းနိုင်ငံ ရွှေ့ပြောင်းမှုနှင့် အိတ်ချ်အိုင်ပီ၊ အေအိုင်ဒီအက်စ် အိတ်ချ်အိုင်ပီ/အေအိုင်ဒီအက်စ် ဇီဝ၊ အမူအကျင့်နှင့် အစီအစဉ်ဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ထားသော ခရိုင်များအတွင်း သုံးပွင့်ဆိုင် တုန့်ပြန်မှု အချက်အလက်၊ ဘန်ကောက်၊ ထိုင်းနိုင်ငံ။
- ¹⁴ အိုင်အယ်လ်အို (၂၀၀၉) အရှေ့တောင်အာရှ ခိုင်ခံ့အတွင်း ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများအား အိတ်ချ်အိုင်ပီ မစစ်မနေရ စစ်ဆေးစေခြင်း။ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုမှာ လူမှု ဆွေးနွေးမှု သို့၊ နိုင်ငံတကာ အလုပ်သမား ရုံးနှင့် နိုင်ငံတကာ ရွှေ့ပြောင်းမှု ရုံး။ ဘန်ကောက်၊ ထိုင်းနိုင်ငံ
- ¹⁵ မြန်မာကျန်းမာရေး (၂၀၁၃) ကျန်းမာရေး မူဝါဒ၊ ဥပဒေပြုမှုနှင့် စီမံကိန်းများ အကျဉ်းချုပ် စာတမ်း
<http://www.moh.gov.mm> ဖတ်ရှုသည့် ရက်စွဲ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၁၇ ရက်။

¹⁶ တပြေးညီ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု၊ ကျန်းမာရေးအတွက် ငွေပေးခြင်းနှင့် မြန်မာတန်ဖိုးတီထွင်မှုများ <http://uhcforward.org/blog/2013/feb/4/paying-health-and-innovating-value-myanmar;>

ဖတ်ရှုသည့် ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၂၈

¹⁷ မဲခေါင် ရွှေပြောင်းမှု ကွန်ယက် (၂၀၁၁) ဥပဒေအရ စည်းနှောင်ခြင်း၊ မဲခေါင်မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသရှိ အလုပ်သမားဥပဒေများ အကျဉ်းချုပ်၊ ဘန်ကောက်၊ ထိုင်းနိုင်ငံ။

¹⁸ မန်ဒိုဏ အေ (၂၀၁၃) ရွှေပြောင်းအလုပ်သမားများအကြား အိတ်ချ်အိုင်စီ မူဝါဒနှင့် အစီအစဉ် အကြောင်းအရာများ။ ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၊ အာရှ ပစိဖိတ် အရင်အမြစ် စင်တာ၊ ဘန်ကောက်၊ ထိုင်းနိုင်ငံ

¹⁹ အင်ဒီ ဟော ၂၀၁၂၊ မြန်မာနှင့် ရွှေပြောင်း အလုပ်သမားများ။ အကျဉ်းချုပ်များနှင့် အကြံပြုချက်များ၊ မဟီဒေါ ရွှေပြောင်းမှု စင်တာ၊ လူဦးရေနှင့် လူမှု သုတေသန ဌာန၊ မဟီဒေါ တက္ကသိုလ်၊ ထိုင်းနိုင်ငံ။

²⁰ မဲခေါင် ရွှေပြောင်းမှု ကွန်ယက်။ ဖမ်းဆီးမှု၊ ထိန်းသိမ်းမှုနှင့် ပြန်လည်ပို့ဆောင်ခြင်း။ မူဝါဒများ၊ အကြောင်းအရာများနှင့် ရွှေပြောင်းသူများ၏ အတွေ့အကြုံများ၊ မဲခေါင်ရွှေပြောင်းမှု ကွန်ယက်။ ထိုင်းနိုင်ငံ။ ၂၀၁၃။

²¹ အိတ်ချ်အိုင်စီနှင့် နေထိုင်သူများ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကွန်ယက် <http://www.gnplus.net/criminalisation/country/myanmar-burma> ဖတ်ရှုသည့် ရက်စွဲ ၂၀၁၃ ခု ဇူလိုင် ၂၀ ရက်။

²² ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် UNDP ၂၀၁၂ ခုနှစ် လိင်လုပ်ငန်းနှင့် အာရှနှင့် ပစိဖိတ်မှ ဥပဒေ၊ ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးမှု အစီအစဉ် အာရှ ပစိဖိတ် ဒေသ စင်တာ၊ ဘန်ကောက်၊ ထိုင်းနိုင်ငံ။

²³ အိတ်ချ်အိုင်စီ/အေအိုင်စီအက်စ် အာရှ ဒေသ အစီအစဉ် (HAARP) ဥပဒေနှင့် မူဝါဒ သုံးသပ်ချက် ဇူလိုင် ၂၀၀၉။ ကုလသမဂ္ဂ ဒေသဆိုင်ရာ အထူးအဖွဲ့။ အာရှနှင့် ပစိဖိတ်အတွက် ဆေးထိုး မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးစွဲမှုနှင့် အိတ်ချ်အိုင်စီ/အေအိုင်စီအက်စ်။

